

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 61-9/10/ET

Wrocław, 6 lipca 2010 r.

DECYZJA RWR 14 /2010

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 5.1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. nr 107 poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Usługowemu WOD-KAN Sp. z o.o. z siedzibą w Złotym Stoku przy ul. Wiejskiej 2,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

po uprawdopodobnieniu stosowania przez tego przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na stosowaniu we wzorcu umownym pn. „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr.../2009”- w § 13 ust. 2 postanowienia o treści: „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od daty wpływu pisma lub na mocy porozumienia stron,*” oraz w § 13 ust. 3 postanowienia o treści: „*W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej umowy każda ze stron może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia*”, które skutkują zastosowaniem przez przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających dalsze korzystanie z jego usług w każdym przypadku zachowania przez przedsiębiorstwo 14 dniowego okresu wypowiedzenia oraz w każdym przypadku naruszenia przez odbiorcę jakichkolwiek postanowień umowy i naruszają przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858),

i przyjęciu przez wymienionego przedsiębiorcę **zobowiązania do zaniechania tych działań** poprzez:

- wprowadzenie do obrotu z konsumentami nowego wzorca umownego pn. „UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW NR...”, który nie zawiera zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK ww. postanowień oraz zawarcie ze wszystkimi dotychczasowymi odbiorcami usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków umów na podstawie nowego wzorca umownego,

nakłada się obowiązek wykonania tego zobowiązania do dnia 30 października 2010 r. poprzez: zawarcie ze wszystkimi dotychczasowymi odbiorcami usług w zakresie zaopatrzenia w

wodę i odbioru ścieków umów na podstawie nowego wzorca umownego oraz poprzez zawieranie nowych umów zgodnie z przyjętym na siebie zobowiązaniem

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 5.1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. nr 107 poz. 887),

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
nakłada się na Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe WOD-KAN Sp. z o.o. z siedzibą w Złotym Stoku przy ul. Wiejskiej 2, **obowiązek złożenia sprawozdania** o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania do dnia **15 listopada 2010 r.**

UZASADNIENIE

Delegatura UOKiK we Wrocławiu, w związku z otrzymanymi od mieszkańców Gminy Złoty Stok skargami, prowadziła na podstawie art. 48 ust. 1 i 2 pkt 1 postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe WOD-KAN Spółka z o.o. z siedzibą w Złotym Stoku przy ul. Wiejskiej 2 zakazu nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków – obejmującym obszar Gminy Złoty Stok – poprzez bezpośrednie lub pośrednie narzucanie nieuczciwych cen za dostawę wody oraz odprowadzanie ścieków, co może stanowić naruszenie art. 9 ust.1 i 2 pkt 1 ww. ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku postępowania przeprowadzono analizę prawną wzorca umownego stosowanego przez WOD-KAN w obrocie z konsumentami. Zwrócono uwagę, iż wbrew dyspozycji art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków [(tj. Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858) dalej: ustawy o zbiorowym (...)], zawiera on postanowienie uprawniające przedsiębiorcę do rozwiązania z odbiorcą umowy pod warunkiem zachowania 14 dniowego okresu wypowiedzenia oraz postanowienie uprawniające przedsiębiorcę do rozwiązania z odbiorcą umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia w razie naruszenia przez odbiorcę usług postanowień niniejszej umowy. Rozwiązanie umowy skutkuje zastosowaniem przez Przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających dalsze korzystanie z usług.

W związku z powyższym - Postanowieniem nr 90/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. - Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe WOD-KAN Sp. z o.o. z siedzibą w Złotym Stoku przy ul. Wiejskiej 2, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której stanowi art. 24 ust. 1 i 2 wymienionej ustawy polegającej na :

stosowaniu we wzorcu umownym pn. „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr.../2009”- w § 13 ust. 2 postanowienia o treści: „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od daty wpływu pisma lub na mocy porozumienia stron,*” oraz w § 13 ust. 3 postanowienia o treści: „*W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej umowy każda ze stron może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia*”, co skutkuje zastosowaniem przez przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających dalsze korzystanie z jego usług w każdym przypadku zachowania przez przedsiębiorstwo 14 dniowego

okresu wypowiedzenia oraz w każdym przypadku naruszenia przez odbiorcę jakichkolwiek postanowień umowy, czym może naruszać przepis art. 8 ust 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858).

Ponadto – zgodnie z punktem II postanowienia nr 90/2010 Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów materiały (2 karty) uzyskane w trakcie wymienionego wyżej postępowania wyjaśniającego (nr sygn. RWR 400-41/09/ET).
(dowód: karta 1)

W trakcie postępowania Spółka odniosła się w piśmie z dnia 20.05 2010 r. do zarzutu zawartego w postanowieniu 90/2010.

(dowód: karta 10-12)

Przedsiębiorca został powiadomiony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie.

(dowód: karta 27)

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

1. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „WOD-KAN” Sp. z o.o. (dalej WOD-KAN lub Spółka) z siedzibą w Złotym Stoku zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy KRS w dniu 12 marca 2004 r. pod numerem 0000199697. Do podstawowych zadań Spółki należy świadczenie usług w zakresie m.in.:

- poboru i uzdatniania wody;
- działalności usługowej w zakresie rozprowadzania wody;
- odprowadzania ścieków;
- wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych.

Spółka jest jedynym przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Złoty Stok
(Dowód : odpis z KRS karty nr 13-16).

2. W ramach prowadzonej działalności Spółka posługuje się wzorcem umownym pn. „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr.../2009 ” zawierającym w § 13 ust. 2 postanowienie o treści: „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od daty wpływu pisma lub na mocy porozumienia stron,*” oraz w § 13 ust. 3 postanowienie o treści: „*W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej umowy każda ze stron może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia*”, co skutkuje zastosowaniem przez przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających dalsze korzystanie z jego usług w każdym przypadku zachowania przez przedsiębiorstwo 14 dniowego okresu wypowiedzenia oraz w każdym przypadku naruszenia przez odbiorcę jakichkolwiek postanowień umowy, czym może naruszać przepis art. 8 ust 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858),

(Dowód : karty 4-5).

3. zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...): „*Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne, jeżeli:*

- 1) przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;
- 2) odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty;
- 3) jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;
- 4) został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.”

4. W dniu 24.05.2010 r. do Delegatury UOKiK we Wrocławiu wpłynęło pismo WOD-KAN z dnia 20.05.2010 r., w którym Spółka poinformowała, że zakwestionowany przez Prezesa UOKiK zapis aktualnie stosowanego przez nią wzorca umownego nie znalazł zastosowania w dotychczasowej działalności przedsiębiorstwa oraz nie było przypadku rozwiązania umowy z tego powodu. Jednocześnie Spółka zobowiązała się zastąpić stosowany obecnie wzorzec umowny pn. „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr.../2009” nowym wzorcem umownym, który nie będzie zawierać powyższego zapisu. Jednocześnie WOD-KAN zobowiązał się do podpisania umów w oparciu o nowy wzorzec umowny z dotychczasowymi odbiorcami swoich usług. Spółka zwróciła się do Prezesa UOKiK o wydanie decyzji w trybie art. 28 ustawy o ochronie (...). Do pisma dołączono projekt nowego wzorca umownego dot. zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

(Dowód : karty 10-12, 20-25)

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zagrożenie interesu publicznoprawnego.

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie (...) jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, zgodnie z którym „Ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów”.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego „WOD-KAN” Sp. z o.o. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest równoznaczne z naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie (...).

Przesłanki naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z bezprawnością wynikającą z naruszenia art. 8 ust 1 ustawy o zbiorowym (...)

WOD-KAN- postawiono zarzut stosowania niezgodnej z prawem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na zamieszczeniu w stosowanych przez niego w obrocie z konsumentami wzorcach umownych pn. „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr.../2009”- w § 13 ust. 2 postanowienia o treści: „Umowa może być

rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od daty wpływu pisma lub na mocy porozumienia stron,” oraz w § 13 ust. 3 postanowienia o treści: „W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej umowy każda ze stron może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia”, co skutkuje zastosowaniem przez przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających dalsze korzystanie z jego usług w każdym przypadku zachowania przez przedsiębiorstwo 14 dniowego okresu wypowiedzenia oraz w każdym przypadku naruszenia przez odbiorcę jakichkolwiek postanowień umowy, czym może naruszać przepis art. 8 ust 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym (...).

Art. 24 ust.1 ustawy o ochronie (...) stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (...); 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.”

Praktyką o której mowa w art. 24 ust. 2 może być zatem każde zachowanie (działanie, zaniechanie) przedsiębiorcy jeśli ma ono charakter bezprawny, a ponadto godzi w zbiorowe interesy konsumentów. Wskazane w przepisie art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie (...) przykłady praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów mają jedynie przykładowy charakter. Nie wyczerpują one zachowań przedsiębiorców, które mogą zostać zakwalifikowane jako naruszające przepis art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie (...). Oprócz praktyk wskazanych bezpośrednio przez ustawodawcę w ustawie o ochronie (...), „za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów można uznać zachowania naruszające przepisy innych ustaw, które nakładają na przedsiębiorcę określone obowiązki względem konsumenta. Zdaniem Sądu Najwyższego zachowania takie (...) stanowią bowiem jednocześnie zachowania bezprawne i skutkują zniesieniem, ograniczeniem lub zniekształceniem praw konsumentów, wpływając tym samym na chronioną przez przepis obowiązującego prawa sferę ich interesów”¹.

Aby doszło do naruszenia przez WOD-KAN ww. przepisów ustawy o ochronie (...) muszą więc kumulatywnie zostać spełnione dwie przesłanki:

- 1) bezprawność działań przedsiębiorcy,
- 2) godzenie tymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Ad. 1)

Punktem wyjścia w ocenie, czy w związku z posługiwaniem się przez WOD-KAN w umowach zawieranych z konsumentami w § 13 ust 2 postanowieniem umownym o treści: „Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od daty wpływu pisma lub na mocy porozumienia stron,” oraz w § 13 ust. 3 postanowienia o treści: „W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej umowy każda ze stron może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia” doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, są przepisy ustawy o zbiorowym (...), która określa zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Powołać tu należy w pierwszej kolejności art. 8 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy o zbiorowym (...), który

¹ Uchwała SN z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06), OSNP 2007/1-2/35.

określa, w jakich okolicznościach przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne uprawnione jest do wstrzymania świadczenia usług na rzecz odbiorcy. Przepis ten stanowi, że przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącza kanalizacyjne, jeżeli:

- a) *przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;*
- b) *odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty;*
- c) *jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;*
- d) *został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.*

Formułując powyższy przepis ustawodawca nie posłużył się sformułowaniem „w szczególności” lub podobnym. Oznacza to, że katalog okoliczności, które stanowią podstawę do wstrzymania świadczenia usług ma charakter zamknięty, który nie może być dowolnie i arbitralnie rozszerzany przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne w treści umowy. Odcięcie dostawy wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego może nastąpić zatem wyłącznie wówczas, gdy wystąpi któraś z przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

W ocenie Prezesa Urzędu brzmienie postanowienia umownego, zgodnie z którym” *umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od daty wpływu pisma lub na mocy porozumienia stron,*” oraz postanowienia umownego o treści: *„W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej umowy każda ze stron może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia”* w momencie kiedy rozwiązanie umowy skutkuje zastosowaniem przez przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających dalsze korzystanie z jego usług nie znajduje odzwierciedlenia w brzmieniu art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...). Zdarzenia, o których mowa w hipotezach powołanego przepisu obejmują bowiem ściśle określone sytuacje, w których może nastąpić odcięcie dostawy wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego i nie odnoszą się w sposób ogólny do niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez odbiorcę. Oznacza to, że kwestionowane postanowienia umowne statuuja możliwość przekroczenia przez WOD-KAN jego ustawowych kompetencji jako dostawcy usług wodociągowych i kanalizacyjnych w zakresie możliwości wstrzymania świadczenia usług. Postanowienie to przewiduje bowiem możliwość podjęcia działań powodujących odcięcie dostaw wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego w sytuacjach, które nie zostały objęte art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...).

Zamieszczenie w umowach ww. postanowień jest zatem sprzeczne z art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...). Zakres okoliczności, które na podstawie umowy mogą skutkować jej rozwiązaniem przez Spółkę, a w konsekwencji odcięciem dostawy wody i zamknięciem przyłącza kanalizacyjnego w znaczny sposób wykracza poza zakres przewidziany w powołanym przepisie. Możliwość rozwiązania umowy przez przedsiębiorstwo w formie pisemnej z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia oraz okoliczności „niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez odbiorcę” są bowiem dużo szersze niż wymienione w sposób enumeratywny w art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...) przesłanki pozwalające odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącza kanalizacyjne. Skoro ustawodawca w treści ww. przepisu przewidział określone sankcje za określone naruszenia, za niedopuszczalne należy uznać, aby Spółka w treści umowy określała możliwość stosowania takich sankcji za mniejsze naruszenia. Kwestionowane zapisy wprowadzają zatem odbiorców w błąd co do uprawnień i obowiązków spoczywających na przedsiębiorcy w zakresie możliwości zastosowania środków technicznych

uniemożliwiających dalsze korzystanie z usług przez odbiorcę. Jednocześnie w ocenie organu antymonopolowego przypisanie sankcji w postaci rozwiązania przez Spółkę umowy w przypadku każdego naruszenia warunków umowy przez odbiorcę sprowadza tę instytucję do absurdu. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy przez odbiorcę wyrażać się może bowiem w postaci zupełnie nieistotnych uchybień, w stosunku do których całkowicie nieadekwatne są tak poważne konsekwencje jak wypowiedzenie umowy i wstrzymanie świadczenia usług. W tym miejscu dodatkowo należy wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o zbiorowym (...), przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne o zamiarze odcięcia dostawy lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego oraz o miejscach i sposobie udostępniania zastępczych punktów poboru wody zawiadamia powiatowego inspektora sanitarnego, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz odbiorcę usług co najmniej na 20 dni przed planowanym terminem odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu uznał za uprawdopodobnione, że powyższe działanie WOD-KAN spełnia pierwszą z dwóch ww. przesłanek, tj. bezprawność działań przedsiębiorcy, polegającą na naruszeniu art. 8 ust 1 ustawy o zbiorowym (...).

Ad. 2)

Analizując kwestionowane postanowienia z punktu widzenia spełnienia drugiej z przesłanek należy mieć na uwadze szczególny charakter usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zważyć należy, że woda jest towarem o wyjątkowym charakterze – podstawowym dobrem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania gospodarstw domowych. Usługi dostawy wody i odbioru ścieków zakwalifikowane zostały do usług o charakterze użyteczności publicznej, co oznacza, że powinny być one świadczone w sposób powszechny i ciągły, a każdy odbiorca powinien mieć zapewniony wolny dostęp do tych usług, o ile spełnia określone w przepisach prawa wymagania. Wymagania te określone zostały w art. 6 ust. 2 ustawy o zbiorowym (...), zgodnie z którym przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. Jednocześnie zważyć należy, że art. 6 ust. 3 pkt 6) ustawy o zbiorowym (...) stanowi, że umowa, na podstawie której odbywa się dostawa wody i odbiór ścieków, powinna zawierać postanowienia dotyczące odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunki wypowiedzenia. Mając jednak na względzie treść art. 6 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, a także okoliczności opisane w art. 8 ust. 1 ww. ustawy, zważyć należy, że wypowiedzenie umowy przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne powinno być dopuszczane tylko w wyjątkowych sytuacjach. Szczególny charakter usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków (które są usługami o charakterze powszechnym, publicznym) oraz fakt, iż są one świadczone w warunkach monopolu naturalnego, uniemożliwia w ocenie Prezesa Urzędu rozwiązywanie tych umów przez przedsiębiorstwo z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia lub w przypadku każdego niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez odbiorcę .

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu uznał, iż zakwestionowane zapisy umowy godzą w interesy konsumentów, albowiem oddziałują na interesy odbiorców nakładając na nich ciężar większy od powszechnie przyjętego w stosunkach danego rodzaju.

Wobec powyższego uprawdopodobniono spełnienie drugiej z przesłanek, niezbędnej do stwierdzenia praktyki naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów

Stosowanie postanowień sprzecznych z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa może być uznane za niedozwoloną praktykę opisaną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 lub art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pod warunkiem, iż zachowania te naruszają zbiorowy interes konsumentów.

Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów” należy zaznaczyć, iż ustawa *o ochronie* (...) nie podaje jego definicji, wskazuje w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W niniejszej sprawie WOD-KAN jest jedynym przedsiębiorstwem wodociągowo –kanalizacyjnym na terenie Gminy Złoty Stok. Mamy zatem bez wątplenia do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów – to jest konsumentów będących już klientami WOD-KAN w związku z prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć z nim umowę na dostawę wody i odbiór ścieków.

Tak więc w rozpatrywanym stanie faktycznym postępowanie WOD-KAN nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przyszłych kontrahentów przedsiębiorcy.

Reasumując, skoro zostało uprawdopodobnione, iż przedsiębiorca stosuje praktykę polegającą na bezprawnym wprowadzeniu do treści wzorca umownego stosowanego przez niego w obrocie konsumenckim postanowień, które naruszają przepis art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...), to posługiwanie się nimi można uznać za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...) i należało orzec jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 28 ust.1 ustawy *o ochronie* (...), jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie, ponieważ WOD-KAN po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu postępowania i wezwania do ustosunkowania się do stawianego mu zarzutu zobowiązało się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wzmiankowanym naruszeniom poprzez wprowadzenie w obrocie z konsumentami nowych wzorców umownych pn. „UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW NR”, które nie zawierają postanowień zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu.

Zdaniem Prezesa Urzędu tak opracowane wzorce umowne nie zawierają już zapisów mogących godzić w zbiorowe interesy konsumentów i mogą zostać wprowadzone do obrotu konsumenckiego w miejsce dotychczas obowiązujących (patrz pkt I sentencji decyzji).

Należy jednak wskazać, iż przez zastąpienie kwestionowanych postanowień nowymi, zaakceptowanymi przez Prezesa Urzędu, rozumie się nie tylko stosowanie ich przy nowo podpisywanych umowach, ale i także ich zmianę w aktualnie obowiązujących umowach, co oznacza konieczność wymiany wszystkich umów istniejących w obrocie bądź przynajmniej podjęcia przez przedsiębiorcę udokumentowanych działań zmierzających do zmiany wcześniej zawartych umów, polegających na przedstawieniu wszystkim kontrahentom nowych wzorców umowy.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w pkt I sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie (...)* Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek złożenia w wyznaczonym w sentencji decyzji terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

W związku z powyższym, należało orzec jak w pkt II sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy *o ochronie (...)*, w związku z art. 479²⁸ § 2 *k.p.c.*, od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Otrzymuje:

Kancelaria Prawna

Doradca Bojar & Krzyszczak Sp. K.

ul. Bursztynowa 15 lok 135

20-576 Lublin

reprezentująca:

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe

„WOD-KAN” Sp. z o. o.

ul. Wiejska 2

57-250 Złoty Stok